ASESIAD RISG CERDDED AFON

Cwmni	Urdd Gobaith Cymru		
Lleoliad	Mae gweithgareddau Yr Urdd yn cael eu cynnal ar hyd a lled y wlad gan ddefnyddio cyfleusterau addas canolfannau hamdden/ysgolion/caeau chwarae cyhoeddus, gwersylloedd yr Urdd a tirwedd naturiol Cymru a thu hwnt.		
	Mae Urdd Gobaith Cymru yn Gorff Ieuenctid Gwirfoddol Cenedlaethol â dros 55,000 o aelodau rhwng 8 a 25 mlwydd oed. Rydyn ni'n darparu cyfleoedd i blant a phobl ifanc fwynhau profiadau trwy gyfrwng y Gymraeg a fydd yn eu galluogi i wneud cyfraniad cadarnhaol yn eu cymunedau.		
Cyfnod yr asesiad	1 Ionawr 2022 tan 1 Ionawr 2023		
Cyfarwyddwr	Sian Lewis	**Ffon**	07826 000704

- Mae'r asesiad hon wedi ei pharatoi yn cyfeirio yn benodol at y risgiau sydd ynghlwm â gweithgareddau Yr Urdd
- Nid yw'r asesiad hwn yn disodli unrhyw reolau/canllawiau a osodir gan gyrff allanol ar y gweithgareddau, nac yr angen i gydymffurfio a'r gyfraith iechyd a diogelwch.
- Nid yw'r asesiad hwn yn disodli'r angen i wneud asesiadau risg deinamig drwy gydol pob gweithgaredd

Mae'r asesiad yn seiliedig ar y wybodaeth sydd ar gael ynghlwm a'r ddarpariaeth o weithgareddau awyr agored yn y DU. Mae'n cyfeirio at y risgiau sydd yn wybodus i'r awdur. Credwn i'r asesiad fod yn addas ac yn ddigonol, ac os gweithredir y mesurau, yn lleihau'r risg i lefel derbyniol.

Os bydd unrhyw newid yn y wybodaeth , defnyddwyr neu newidiadau strwythurol i'r gweithgareddau a'i lleoliadau bydd rhaid adolygu'r asesiad hwn.

Mae'r Asesiad Risg yma yn cofnodi risgiau sydd yn ychwanegol i'r hyn a nodwyd yn yr Asesiad Risg Generig Gweithgareddau yr Urdd

Mae modd ychwanegu unrhyw risgiau ynghlwm a safleoedd sbesiffig ar y ddogfen yma yn y bocs SAFLE SBESIFFIG

Paratowyd gan:	Geraint John Williams – Arwel phillips

Cerdded Afon	
RISG i BWY?	Staff yr Urdd, Gwirfoddolwyr, Grwpiau ac unigolion sydd yn cymryd rhan yn y sesiynau
RISG	**MESURAU RHEOLI**
Llithro a syrthio mwy na 2m	Defnyddio technegau priodol. Goruchwyliaeth wrth ddringo.
Troed yn sownd mewn creigiau	Rhagrybuddio cyfranogwyr o’r peryglon. Esgidiau addas
Llygredd	Gwirio’r dwr yn gyson. Adrodd yn nol unrhyw lygredd gweledol
Cryfder dwr	Gwirio Tywydd, sicrhau fod y daith yn addas i gallu grwp
Gwrthrychau miniog ar waelod/ochr afon	Gwisg addas/ Esgidiau pwrpasol. Goruchwyliaeth
Gwrthrychau’n disgyn (impact Injuries)	Hyfforddiant cyn neidio Peryglon wedi ei gwyro cyn mynd i mewn i’r dŵr. Gwirio y ceunant yn gyson. Symud unrhyw wrthrychau a all fod yn beryglus
Neidio o uchder	Gwirio dwr. Neidio o fannau addas a benodwyd yn unig. Hyfforddiant neidio cywir.
Methiant Offer neu angor	`Offer ar y safle’ wedi cael ei wyro. Lle’n bosib ddylai defnyddio offer priodol wrth gefn
Sbwrlas	Gwirio’r dwr yn gyson / cryfder y dwr
Hyfforddwr yn brifo	Rhoi Gwybodaeth ir Gwersyllwr o leoliad ffon symudol a goriadau cerbyd

SITE SPECIFIC – CERDDED AFON		
Lleoliad	**Risg ychwanegol**	**Mesurau rheoli**
Afon Ddu Rhan Isa	''Pen ol yr Eliffant' perygl llithro lawr y slab Pyllau bas uwch ben 'pen ol yr Eliffant' Ardaloedd lle mae posib syrthio o uchder Mae coed wedi symud ar y rhaeadr cyntaf – ar ol y pwll cyntaf mae'r tir ar yr ochr '*river left'* yn fregus iawn felly mae'n bwysig osgoi yr ochr yma ar bob lefel dwr. Top y 'Narrows' – goruchwyliaeth manwl ar y rhan yma gan fod perygl o lithro a disgyn dros yr ochr yn uchel.	Gwirio lefel y dwr, goruchwyliaeth manwl Gwirio dyfnder a spotio fel bod angen Canllawiau clir / defnydd o raff / spotio pan bod angen. Goruchwyliaeth wrth unrhyw glogwyni bychan
Afon Ddu Rhan Uchaf	Dringo heibio y rhaeadr fawr. Posib syrthio o uchder mawr Rhan Uchaf yn cynnwys mannau llithrig a serth Pwll neidio, nofwyr blinedig	Spotio addas a defnydd o raff , Goruchwyliaeth cyson Spotio addas a defnydd o raff, Goruchwyliaeth cyson Gwirio y pwll goruchwylio pob naid
Afon Arran	Slab llithrig mawr fflat. Wifren bigog ar draws yr afon 1. Coed wedi syrthio	Goruchwyliaeth manwl Cerdded o amgylch y wifren Gwrio coed 2.

SAFLE SBESIFFIG – CERDDED AFON		
Lleoliad	**Risg ychwanegol**	**Mesurau rheoli**
Afon Maentwrog	Ardal y sleid (gweler ffeil gwybodaeth defnyddiol i hyfforddwyr) Hyfforddwr yn glanhau rhaffau ac angorau Hyfforddwr yn dringo o gwmpas y gornel uwchben y rhaeadr olaf Clogwyni serth yn agos i rhai o'r pwyntiau mynediad i'r afon	Defnyddio rhaffau a system 'cows tails' i amddiffyn y darn yma Hyfforddwr i ddefnyddio teclyn belaio i amddiffyn ei hun yn dod i lawr tra'n glanhau'r rhaffau ac angora Rhaid cymryd gofal yn dringo o gwmpas y darn yma, er mwyn arbed 'swing' mawr (pendulum). Rhaid briffio grwp o'r perygl a cadw rheolaeth grwp llym os yn defnyddio'r ardaloedd yma i ddangos yr afon/ neu fel pwynt mynediad.
Bwlchgwyn	Cerbydau ar y bont Chwarel – Wedding Caves Twnnel	Sustem gwirio traffig Dilyn asesiad risg Chwarel dan ddaear lefel 0 Gwirio mynediad y twnnel cyn mentro – Edrych am unrhyw symudiad tir ffres wrth yr agoriad. Gwirio lefel y dwr cyn mentro. 6 cyfranogwr + hyfforddwr i fentro y twnnel ar y tro. Gwisgo PPE Cerdded afon a torch i bawb.
Afon Dwrnudon	Dim mewn defnydd ar hyn o bryd	
Afon Mellte a Sychryd	Gwaith metal yn y dwr a glannau'r afon Cerrig rhydd ar bwys mynedfa i'r ogof Darn o'r tir wedi syrthio Cerrig ar platfform 'Looney's Leap' yn rhydd Adar yn nythu yn y wal is lawr i'r 'jacuzzi'	Dealltwriaeth o'r safle. Dilyn canllawiau SWOAPG Cadw i ffwrdd o ochr yna'r afon. Cadw i ffwrdd o'r ogof Defnyddio'r bolts newydd i rhoi rhaff diogelwch i helpu'r grŵp Osgoi neidio o ble mae'r carreg wedi syrthio. Defnyddio darn arall o'r platfform. Osgoi y wal os ydy'r nyth/ adar yna

GWEITHDREFNAU SAFONOL – Cerdded Afon

Mi fydd Hyfforddwyr yn dilyn trefn sesiwn tebyg i'r isod

Siaced Achub – lliw siaced yn cyfateb ir maint a pa un sydd yn addas ir cyfranogwr. Sut i wisgo a tynhau o
Helmet (*pe bai angen ar weithgaredd)* Lliw helmet yn cyfateb i maint yr helmet, a pa un sydd yn addas ir cyfranogwr. Sut i wisgo a tynhau o
Esgidiau – Hyfforddwyr i sicrhau fod cyfranogwyr yn gwisgo esgidiau addas ar gyfer weithgaredd. H.Y. Esgidiau sydd yn gallu cau yn dyn, yn gorchuddio'r troed cyfan, ac yn cynnig cefnogaeth i'r ffêr.
Gemwaith – Hyfforddwyr i sicrhau fod cyfranogwyr i dynnu unrhyw gemwaith cyn mynd i rafftio.

Ar ôl cyrraedd yr afon mi fydd yr hyfforddwr yn rhoi cyflwyniad i'r gweithgaredd sydd yn debyg i'r isod:

1. Hyfforddwr I wirio lefel y dwr yn dilyn tywydd gwael – Ymweld a'r afon cyn cyfarfod bore
2. Hyfforddwr i annog cyfranogwyr i gadw gyda'i gilydd yn yr afon
3. Cyfranogwyr i rhoi cymorth i'w gilydd yn ystod y daith, hyfforddwr i dangos technegau gwahanol yn cynnwys spotio, gafael mewn breichiau siaced achub a cadw isel a defnyddio breichiau i cadw cydbwysedd
4. Hyfforddwr i rhybuddio grwp ar dechrau sesiwn o perygl o llithro, ac esbonio sut i adnabod creigiau llithrig
5. Cyfranogwyr i ddilyn cyfarwyddiadau wrth glanio ar ôl naid/sleid
6. Pam yn bosib mi ddylai annog cyfranogwyr i cerdded gwrs yr afon i osgoi ardaloedd sydd a tyfiant naturiol
7. Fe gall yr amser mae cyfranogwyr gwario mewn dwr dwfn yn cael ei leihau mewn tywydd oer
8. Hyfforddwr i gwirio unrhyw pwyntiau diogelwch coed / bolts a cefnogi y pwyntiau yma gyda offer diogelwch os a pan bod angen
9. Hyfforddwr i wirio pob pwll a sleid cyn mentro am unrhyw beryglon cudd

Bwlchgwyn Sbesiffig

Ardal is law or chwarel cyn y rhaeadr fawr (pwynt 1 ar y map isod)

1. Staff i asesu gallu y grŵp ar sail eu perfformiad hyd at pwynt 1. Mae modd gosod unai 'handline' neu 'lower off' yn ddibynnol ar anghenion yr unigolion.

Rhaeadr Fawr

1. Rhaid rigio y rhaeadr fel a ddangoswyd isod

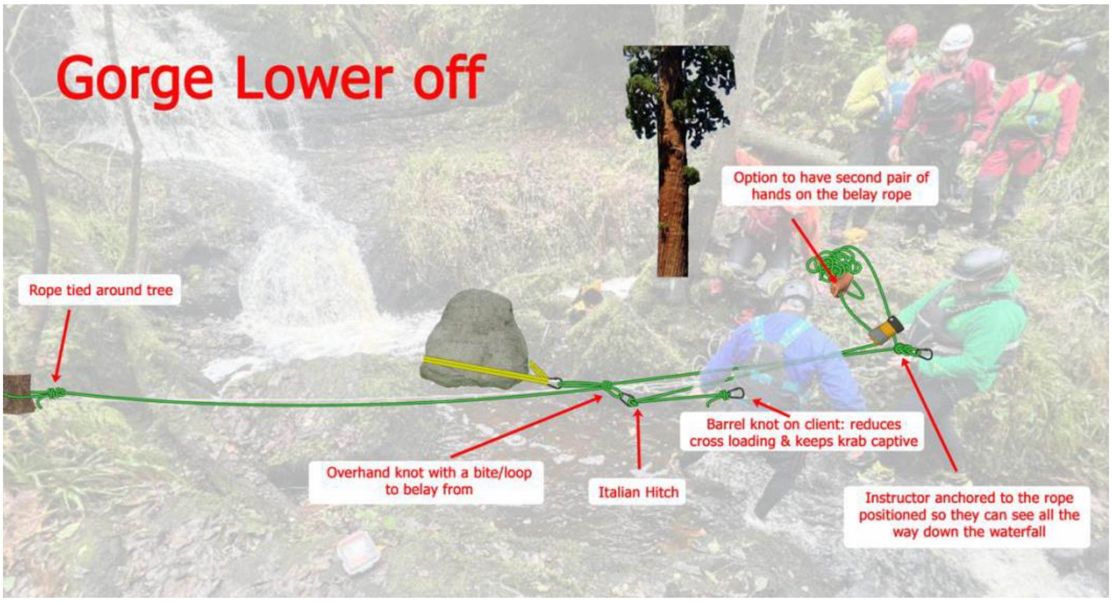

2. Hyfforddwr i rigio fel bod modd gwêl yr unigolyn yr holl ffordd i lawr y rhaeadr.
3. Awgrymir bod unigolion yn mynd i lawr y rhaeadr ar y pen-ôl nes ydyn yn cyrraedd pwynt lle mae y dwr yn disgyn yn rhydd.
4. Ar y pwynt lle maer dwr yn disgyn yn rhydd, awgrymir bod unigolion yn roilio ymlaen ar y bol ac yna yn gwneud eu ffordd i lawr y rhaeadr.
5. Twnnel Dwr – Hyfforddwr i asesu mynediad y twnnel cyn mentro i wirio unrhyw symudiad tir ffres.
6. Hyfforddwr +6 person ar y ro i fentro ir rhaeadr ym mhen y twnnel. Pan mae y grŵp cyntaf yn cerdded yn nol gall yr ail grŵp mentro lawr y twnnel. Mae lle i grwpiau groesi yng nghanol y twnnel.

Twnnel Dwr
Dihangfa
Rhaeadr Fawr
Dihangfa
Pwynt 1 - 'Handline' neu 'lower off' yn ddibynnol ar gallu y grwp
Dim ffordd o ddianc y rhan yma or afon – Dihangfa agosaf ydi y bont neu wrth y chwarel
Chwarel
(Wedding Caves)
Dihangfa
Abseil Bont
Parcio
Woodlands
Ffrith
Glascoed Road
Glascoed Road
Waen
Farm

Urdd